

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Europaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 17. april 2018
Kontor: Enheden for Internatio-
nalt Politisamarbejde
Sagsbeh: Anna Seneberg Winkel
Sagsnr.: 2018-0032/06-0030
Dok.: 621238

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 58 (Alm. del), som Folketingets Europaudvalg har stillet til justitsministeren den 3. januar 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Søren Søndergaard (EL).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Sparholt Jørgensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 58 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg:

”Ministeren bedes oplyse, hvor mange gange dansk politi søgte i Europols informationssystem (EIS) i 4. kvartal af 2017.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”1. Rigspolitiet kan oplyse, at der i 4. kvartal af 2017 blev foretaget i alt 14.730 søgninger i Europol Information System (EIS). Der blev i 4. kvartal af 2016 foretaget i alt 26.231 søgninger i EIS. Der blev således foretaget væsentligt færre søgninger i 4. kvartal af 2017 end i 4. kvartal af 2016.

Rigspolitiet kan endvidere oplyse, at der i 1. kvartal af 2018 blev foretaget i alt 22.662 søgninger i EIS. Der blev i 1. kvartal 2017 foretaget i alt 23.232 søgninger i EIS. Antallet af søgninger i EIS i 1. kvartal 2018 svarer dermed nogenlunde til antallet af søgninger i 1. kvartal 2017.

Det bemærkes, at tallene vedrørende 4. kvartal 2017 og 1. kvartal 2018 alene omfatter søgninger foretaget af de dansktalende Europol-ansatte, som er placeret hos Rigspolitiet i Ejby. Søgninger foretaget af personalet på den operationelle desk i Haag på vegne af Danmark er ikke omfattet, idet Europol ikke fører statistik over disse søgninger.

2. Rigspolitiet kan oplyse, at Rigspolitiet i forbindelse med ikrafttrædelsen af den særlige ordning vedrørende søgning og registrering i Europols databaser den 1. november 2017 gennemgik de kriterier, der anvendes til at udvælge de personer, der indgår i de såkaldte batch-søgninger (søgninger, der omfatter flere personer).

Før gennemgangen foretog Rigspolitiet dagligt batch-søgninger i EIS, der omfattede alle ikke-herboende udlændinge (opgjort ud fra, om de pågældende havde erstatningsbogstaver som de sidste fire cifre i deres personnummer), uanset hvilken gerningskode der var knyttet til den sag i politiets sagsstyringssystem (POLSAS), de var registreret i. Søgningerne omfattede alle ikke-herboende udlændinge, der i POLSAS var registreret som ”mistænkt”, ”sigtet”, ”afhørt uden sigtelse”, ”sagens person”, ”antruffen”, ”afvist”, ”udvist”, ”undergivet særlige foranstaltninger (udlændingelovens § 34)” eller ”asylansøger”. Det vil sige, at ikke-herboende udlændinge, der i POLSAS var registreret som ”forurettet”, ”vidne” eller ”anmelder”, ikke var omfattet af batch-søgninger i EIS.

Rigspolitiet har, mens gennemgangen har stået på, valgt en mere simpel variant af batch-søgningerne.

Dette skyldes, at Rigspolitiet fandt behov for rent juridisk at afdække, om batch-søgningerne blev berørt, dels af den indgåede aftale om Danmarks fortsatte tilknytning til Europol, dels af de skærpede databeskyttelsesretlige regler, som politiet blev underlagt med virkning fra den 29. april 2017, hvor lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven) trådte i kraft. Det bemærkes, at vedtagelsen af retshåndhævelsesloven – der implementerer Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2016/680 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA (retshåndhævelsesdirektivet) – var en forudsætning for, at Danmark kunne indgå en aftale om fortsat dansk tilknytning til Europol. Rigspolitiet har derfor i den periode, hvor denne juridiske afdækning fandt sted, ud fra et forsigtighedsprincip søgt ud fra kriterier, som det blev vurderet med sikkerhed også kunne opretholdes inden for den nye retlige ramme, og som blev vurderet til at være de mest centrale for at understøtte dansk politis opgave med at bekæmpe de former for kriminalitet, som typisk begås af udlændinge i Danmark.

Kredsen af personer, der var omfattet af batch-søgningerne blev på den baggrund afgrænset således, at den alene omfattede de nævnte personer (det vil sige alle ikke-herboende udlændinge bortset fra forurettede, vidner og anmeldere), hvis de indgik i sager, hvortil der i POLSAS var knyttet en række specifikke gerningskoder.

De gerningskoder, der blev søgt på, blev valgt ud fra den betragtning, at det var dem, der blev vurderet som mest centrale for at understøtte dansk politis opgave med at bekæmpe de former for kriminalitet, som typisk begås af udlændinge i Danmark, herunder af såkaldte omrejsende kriminelle. Det vil navnlig sige berigelses- og narkotikakriminalitet samt – særligt i forhold til asylansøgere – menneskesmugling og -handel.

3. Det er på baggrund af gennemgangen – og den beskrevne juridiske afdækning – Rigspolitiets vurdering, at den søgepraksis, som eksisterede før den 1. november 2017, fuldt ud kan opretholdes. Det er desuden Rigspolitiets vurdering, at batch-søgningerne i EIS fremadrettet også kan omfatte ikke-herboende udlændinge, der i POLSAS er registreret som ”forurettet”, ”vidne” eller ”anmelder”.

Rigspolitiet har ved denne vurdering navnlig tillagt det vægt, at EIS indeholder oplysninger om personer, der er tilknyttet sager omfattet af Europols mandat. Det forhold, at en person fremgår i EIS, kan således tages som en indikation af, at den pågældende har tilknytning til en sag vedrørende alvorlig kriminalitet, herunder menneskesmugling, narkotikahandel, manddrab og terrorisme. Oplysningen herom kan efter Rigspolitiets opfattelse tilgås og benyttes af politiet inden for de retlige rammer for politiets behandling af personoplysninger, herunder de databeskyttelsesretlige principper om proportionalitet og nødvendighed.

De batch-søgninger i EIS, der foretages i dag, omfatter derfor alle ikke-herboende udlændinge, uanset hvilken gerningskode der er knyttet til den sag i POLSAS, de er registreret i.

Det bemærkes, at afdækningen af, hvilke batch-søgninger der kan gennemføres inden for den nugældende retlige ramme, har fundet sted under inddragelse af dansk politis databeskyttelsesrådgiver.

4. Det bemærkes i øvrigt, at Rigspolitiet både før, under og efter gennemgangen har foretaget ugentlige batch-søgninger i EIS vedrørende alle personer, der er registreret som ”sigtet”, ”mistænkt”, ”sagens person” eller ”antruffen” i POLSAS, og som indgår i sager, hvortil der i POLSAS er knyttet gerningskoder vedrørende narkokriminalitet. Formålet hermed er at afdække eventuelle forbindelser til verserende eller afsluttede narkotikasager i andre lande eller lignende forhold, herunder med henblik på at understøtte politikredsenes efterforskninger af konkrete sager om narkotikakriminalitet.

Rigspolitiet har desuden både før, under og efter gennemgangen foretaget månedlige batch-søgninger i EIS vedrørende ikke-herboende udlændinge, der inden for de seneste to måneder forud for søgningen er blevet sigtet for en eller flere former for berigelses-kriminalitet. Formålet hermed er at opfange de personer, som ikke har været omfattet af en af de daglige batch-søgninger, der er beskrevet ovenfor. Det bemærkes i den forbindelse, at de daglige batch-søgninger vedrører personer, der er blevet registreret i en POLSAS-sag, hvori der inden for det seneste døgn er blevet anmeldt et strafbart forhold til politiet. Det indebærer, at hvis de pågældende personer først bliver sigtet på et senere tidspunkt (end anmeldelsestidspunktet) og ikke inden da er registreret i sagen, vil personerne ikke blive omfattet af en af de daglige batch-søgninger.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets besvarelse af 18. januar 2018 af spørgsmål nr. 57 (Alm. del) fra Folketingets Europaudvalg.”